

**Rahastanud
Euroopa Liit**

SISEMINISTEERIUM

**ELi SISETURVALISUS-POLIITIKA
FONDIDE
2021-2027
HINDAMISTE KAVA**
(Version 1)

Siseministerium
Tallinn, august 2023

Sissejuhatus

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu (edaspidi EL) siseturvalisuspoliitika fondide hindamiste kava (edaspidi hindamiste kava) on dokument, millega lepitakse kokku eelnimetatud fondide rakenduskavade kasutamise seotud hindamised Eestis (edaspidi hindamised), nende eesmärgid, ajakava ja selleks planeeritud rahalised vahendid.

Käesolev hindamiste kava hõlmab perioodi 2021-2027 kolme siseturvalisuspoliitika fondi hindamisi, sh. Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (edaspidi *AMIF*), Sisejulgeolekufond (edaspidi *ISF*) ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (edaspidi *BMVI*). Euroopa Komisjon kiitis BMVI rakenduskava heaks 05.09.2022 (Euroopa Komisjoni otsus C(2022)6298), AMIFI rakenduskava 10.10.2022 C(2022)7201 ja ISFi rakenduskava 27.10.2022 (C(2022) 7920).

Lisaks toimub EL siseturvalisuspoliitika fondide rakendamine vastavalt nn fondispetsiifilistele määrustele, st vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrustele 2021/1147 (AMIF), 2021/1149 (ISF) ja 2021/1148 (BMVI), mis muuhulgas sätestavad ka hindamiste läbiviimise vajaduse.

EL siseturvalisuspoliitika fondidele kohalduvas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määruses (EL) 2021/1060 (edaspidi ÜSM) sätestatud liikmesriigi ja korraldusasutuse ülesandeid täidab Eestis perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi: ÜSS) § 48 kohaselt Siseministerium. Korraldusasutuse ülesandeid ei ole delegeeritud teisele asutusele.

Hindamiste kava koostamise vajaduse ja vahehindamise tähtsaja sätestab ÜSM artikkel 44 lõige 5. Hindamiste kava sisaldab lisaks viidetele EL ja Eesti õigusraamistikule, Eesti hindamisraamistikule ja juhistele ka infot planeeritavate hindamiste kohta. ÜSM artikkel 44 lõige 6 kohaselt peab liikmesriik või korraldusasutus koostama hindamiste kava ühe aasta jooksul pärast fondi rakenduskava kinnitamist. Hindamiste kava küidab heaks ELi siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade seirekomisjon.

Vastavalt ÜSM artiklile 44 punktile 7 avaldatakse hindamiste kava ja kõik selles ettenähtud hindamiste tulemused Siseministeriumi kodulehel <https://www.siseministerium.ee/period-2021-2027-0>.

1.1 Hindamiste kava ja hindamiste eesmärk

Hindamiste kava eesmärk on tagada planeeritud hindamiste õigeaegne (ÜSMis sätestatud tähtaegadest lähtuv), süsteemne ja tulemuslik läbiviimine. Hindamiste tulemusel tehtud järeldusi ja soovitusi võetakse arvesse ülejäänud programmiperioodi rakendamisel ning uute fondide planeerimisel.

Hindamiste peamised eesmärgid on:

- saada fondide rakendamise kohta sõltumatu eksperthinnang ja soovitusel siseturvalisuspoliitika rakenduskavade tulemusliku ja kvaliteetse elluviimise tagamiseks, rakenduskava muutmise vajaduseks ning tulevaste rakenduskavade heaks planeerimiseks.
- toetada siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise tulemuslikkust ja eesmärkide saavutamist, võimaldades administratsioonil ja poliitikakujundajatel teha

hindamistulemustele tuginevaid informeeritud ning teadlikke poliitikakujunduslikke ja juhtimisotsuseid.

- tagada aruandlusesse õigeaegne sisend, sh Euroopa Komisjoni liikmesriikide üleste aruannete jaoks.

Hindamise kava on nõ. elus dokument ja kirjeldab "tõendite kogumise" strateegiat kooskõlas rakenduskavade sekkumisloogikaga, mis areneb ja mida täiendatakse järk-järgult läbiviidavate seire- ja hindamistegevuste käigus tekkivate uute teadmistega. Vajadusel muudetakse ja täiendatakse hindamise kava fondide edasise rakendamise käigus.

1.2 Hindamise ulatus

Käesolev hindamise kava kohaldub 2021-2027 perioodi EL siseturvalisuspoliitika fondide rakendamisele Eestis.

Hindamise kava hõlmab:

- vastavalt ÜSM artikli 44 lõikele 1 kolme fondi (AMIF, ISF ja BMVI) rakenduskava;
- vahehindamist ja lõpphindamist, mis omakorda sisaldab mõju hindamist;
- perioodi 2021-2027.

Lisaks võib hindamise kava hõlmata täiendavaid elemente (nt spetsiaalsed temaatilised uuringud), mille vajaduse võivad seirekomisjon ja korraldusasutus otsustada kõnealuste fondide rakendamise jooksul.

Vastavalt ÜSM artikkel 44 lõikele 1 teostab korraldusasutus rakenduskavade hindamist lähtuvalt ühest või mitmest järgmisest **hindamiskriteeriumist**:

- tulemuslikkus,
- tõhusus,
- asjakohasus,
- sidusus ja
- liidu lisaväärtus,

et parandada rakenduskavade kavandamise ja rakendamise kvaliteeti.

Hindamised võivad hõlmata ka muid asjakohaseid kriteeriume, nagu kaasatus, mittediskrimineerimine ja nähtavus.

Lisaks tuleb ÜSM artikli 9 lõige 2 kohaselt hindamisel arvesse võtta ja edendada meeste ja naiste võrdõiguslikkust, soolist aspekti ning sooküsimuste lõimimist.

Konkreetsed hindamisküsimused ja meetodid töötab Siseministerium Euroopa Komisjoni suunistele tuginedes välja hindamisteenuse hangete ettevalmistamise käigus.

2. Hindamiste raamistik

2.1 Rollide ja kohustuste jaotus

Vastavalt ÜSM artikli 44 lõikele 5 on korraldusasutus koostanud käesoleva hindamiste kava, mis hõlmab kõiki EL siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavasid.

Tulenevalt ÜSM artikli 44 lõikest 6 esitab korraldusasutus hindamiste kava seirekomisjonile hiljemalt üks aasta pärast rakenduskava heakskiitmise otsust. Kuna käesolev hindamiste kava hõlmab mitut rakenduskava, tuleb selle esitamise tähtaja määramisel lähtuda rakenduskavast, mis kõige varem heaks kiideti. Kuna Euroopa Komisjon kiitis BMVI rakenduskava heaks 04.09.2022 (vastavalt otsusele C(2022)6298), AMiFi rakenduskava 10.10.2022 (C(2022)7201) ja ISFi rakenduskava 27.10.2022 (C(2022) 7920), esitab korraldusasutus hindamiste kava seirekomisjonile hiljemalt 1. septembriks 2023.

Hindamist teostab üks riigihangete seaduse kohaselt leitud pakkuja, keda edaspidi nimetatakse sõltumatuks hindajaks.

Seejuures on korraldusasutus taganud vajalikud menetlused, et koostada ja koguda hindamiseks vajalikke andmeid vastavalt ÜSM artikli 44 lõikele 4 ja artikli 72 lõike 1 alapunktile e, mis on ÜSM artikli 42 lõige 5 kohaselt avaldatud Siseministeeriumi kodulehel <https://www.siseministeerium.ee/period-2021-2027-0> alamehtedel ja on omakorda aluseks sõltumatu hindaja tööle.

Kuivõrd EL siseturvalisuspoliitika fondide seirekomisjoni liikmelisus hõlmab ÜSM artikli 8 lõikes 1 nimetatud partnereid, on nad vastavalt sama artikli lõikele 2 kaasatud rakenduskavade hindamisse.

Hindamiste kava ja selle muudatused kiidab seirekomisjon heaks vastavalt ÜSM artikli 40 punkti 2 alapunktile c. Seirekomisjon kontrollib ka hindamiste kava täitmist vastavalt ÜSM artikli 40 punkti 1 alapunktile e, mis näeb seirekomisjoni ülesandena ette kontrollida hindamiste, nende kokkuvõtete ja hindamistulemuste järelmeetmetega seotud edusamme.

Hindamistulemused edastatakse teadmiseks Rahandusministeeriumile, kes ÜSS § 3 kohaselt koostab partnerlusleppe ning kes saab hindamistulemusi arvestada ÜSM artikli 113 punktis 1 toodud võimaluse kasutamisel.

2.2 Hindamiste ajakava ja eelarve

AMiFi, ISFi ning BMVI vahehindamine teostatakse vastavalt ÜSM artiklis 44 lõige 5 sätestatule 31. märtsiks 2024.

Vahehindamise hange kuulutatakse välja 2023. aasta III kvartali lõpus või IV kvartali alguses.

Lisaks hinnatakse 30. juuniks 2029 iga rakenduskava mõju.

Mõjude hindamise hange kuulutatakse eeldatavalt välja 2028 aasta III kvartalis.

Detailsem ajakava hindamiste läbiviimiseks on esitatud antud dokumendi Lisas 1.

Hindamiste rahastamiseks kasutatakse ÜSM artikli 36 kohaselt tehnilist abi. Indikatiivne eelarve hindamiste ja uuringute läbiviimiseks ja andmete kogumiseks on esitatud kõigi kolme

fondi rakenduskavades. Hindamise eeldatav maksumus selgub hankedokumentatsiooni ettevalmistamise käigus.

2.3 Kriteeriumid sõltumatu hindaja valimiseks

Kuivõrd hindamise teenust ostetakse riigihangete seaduse alusel, seatakse pakkujate kvalifitseerimise tingimused ja pakkumuse vastavustingimused vastavalt riigihangete seadusele ja SiM sisesele hankekorrale.

LISA 1

Siseturvalisuspoliitika fondide vaehindamine tähtajaga 31. märts 2024. Esialgne ajakava

Vastutaja	Kaasatud osapool	Tegevus	Aeg	Tulem
SiM välisvahendite osakond (VVO)	SiM õigusosakond (ÕO), poliitikaosakonnad	Hanke alusdokumentide koostamine	2023 III kvartal	Hanke alusdokumendid on koostatud
SiM ÕO	SiM VVO	Hanke väljakuulutamise	2023 III kvartali lõpp / IV kvartali algus	Hange on välja kuulutatud
SiM VVO	SiM ÕO ja teised asjassepuutuvad osakonnad	Pakkumuste hindamine	2023 IV kvartal	Pakkumuste hindamine on läbi viidud ja hindamishanke võitja valitud
SiM VVO	SiM ÕO	Lepingu sõlmimine	2023 IV kvartal	Leping hanke võitjaga on sõlmitud
Töövõtja	SiM VVO, poliitikaosakonnad, toetuse saajad, vajadusel partnerid (ÜSM art 8 lg 1 nimetatud partnerid, kes on kaasatud seirekomisjoni)	Hindamise läbiviimine	2023 IV kvartali lõpp / 2024 I kvartali algus	Hindamine on läbi viidud vastavalt hanke alusdokumentide nõudmistele.
Töövõtja	Ei kohaldu	Hindamisaruande eelnõu koostamine ja esitamine SiM-le kvaliteedikontrolli teostamiseks	2024 I kvartal	Hindamisaruande eelnõu esimene versioon on koostatud ja SiM-le esitatud.
SiM VVO	Ei kohaldu	Hindamisaruande eelnõu kvaliteedikontrolli teostamine ja tagasiside andmine töövõtjale	2024 I kvartal	Aruanne vastab hanke alusdokumentide nõudmistele ja EK juhendmaterjalides sätestatud hindamiste esitatavatele nõuetele.
Töövõtja	SiM VVO	Hindamise lõpparuande esitamine ja vastuvõtmine	2024 I kvartal	Hindamise lõpparuanne on heaks kiidetud ja vastu võetud.
SiM VVO	Ei kohaldu	Aruande esitamine EK-le	31.03.2024	Vaehindamisaruanne on EK-le esitatud
SiM	Ei kohaldu	Hindamistulemuste avalikustamine	2024 II kvartal	Hindamistulemused on avalikustatud SiM koduleheküljel

Siseturvalisuspoliitika fondide lõpphindamine (sh iga fondi rakenduskava mõju hindamine) tähtajaga 30. juuni 2029).

Esialgne ajakava

Vastutaja	Kaasatud osapool	Tegevus	Aeg	Tulem
SiM VVO	SiM ÕO	Hanke alusdokumentide koostamine	2028. III kvartal	Hanke alusdokumendid on koostatud
SiM ÕO	SiM VVO	Hanke väljakuulutamise	2028. III kvartal	Hange on välja kuulutatud
SiM VVO	SiM ÕO ja teised asjassepuutuvad osakonnad	Pakkumuste hindamine	2028. IV kvartal	Pakkumuste hindamine on läbi viidud ja hindamishanke võitja valitud
SiM VVO	SiM ÕO	Lepingu sõlmimine	2028. IV kvartal	Leping hanke võitjaga on sõlmitud
Töövõtja	SiM VVO, poliitikaosakonnad, toetuse saajad, vajadusel partnerid (ÜSM art 8 lg 1 nimetatud partnerid, kes on kaasatud seirekomisjoni)	Hindamise läbiviimine	2029. I kvartal	Hindamine on läbi viidud vastavalt hanke alusdokumentide nõudmistele.
Töövõtja	Ei kohaldu	Hindamisaruande eelnõu koostamine ja esitamine SiM-le kvaliteedikontrolli teostamiseks	2029. II kvartal	Hindamisaruande eelnõu esimene versioon on koostatud ja SiM-le esitatud.
SiM VVO	Ei kohaldu	Hindamisaruande eelnõu kvaliteedikontrolli teostamine ja tagasiside andmine töövõtjale	2029. II kvartal	Aruanne vastab hanke alusdokumentide nõudmistele ja EK juhendmaterjalides sätestatud hindamistele esitatavatele nõuetele.
Töövõtja	SiM VVO	Hindamise lõpparuande esitamine ja vastuvõtmine	2029. II kvartal	Hindamise lõpparuanne on heaks kiidetud ja vastu võetud.
SiM VVO	Ei kohaldu	Lõpparuande esitamine EK-le	30.06.2029	Lõpphindamise aruanne on EK-le esitatud
SiM	Ei kohaldu	Hindamistulemuste avalikustamine	2029. III kvartal	Hindamistulemused on avalikustatud SiM koduleheküljel